

Aluehallitus 16.12.2024 § 215

§ 215

Yhtymäkokousedustajan nimeäminen HUS-yhtymän yhtymäkokoukseen 19.12.2024 ja toimiohjeen antaminen yhtymäkokousedustajalle

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana
Rajahalme Ville

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. nimetä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen edustajaksi HUS-yhtymän yhtymäkokoukseen 19.12.2024 talousjohtaja Ville Rajahalmeen sekä hänen henkilökohtaiseksi varaedustajakseen hallintojohtaja Jarno Moisalan ja

2. antaa yhtymäkokousedustajalle toimiohjeeksi yhtymäkokoukseen 19.12.2024:

Esityslistan asian 18 osalta kannattaa pohjaesitystä

Esityslistan asian 19 osalta seuraavaa:

1) HUS-yhtymän vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2027 hyväksytään seuraavasti:

- Perustoiminnan rahoitus työjaolliset muutokset huomioiden (=jäsenmaksuosuus) on 2 277,7 milj. euroa vuodelle 2025.

- Jäsenmaksuosuudessa työjaollisten muutosten teknisenä täsmennyksenä on huomioitu yhtymähallituksen pohjaesityksen lisäksi hengityshalvauspotilaiden järjestämisvastuun siirron myöhentyminen, mikä lisää kehystä 0,213 milj. euroa. Tekninen täsmennys kohdistuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen jäsenmaksuosuuteen. Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kehysten jäsenmaksuosuutta tarkistetaan ensihoidon osalta palvelutasoa vastaavaksi 3,7 milj. euroa.

- Alijäämien kattamisen osuus talousarviossa on 176,7 milj. euroa. Yhtymäkokouksen kehyspäätöksen 13.6.2024 § 5 mukaan vuoden 2023 alijäämien kattamiseen on osoitettu 111,2 milj. euroa, joka maksetaan vuoden 2025 lopussa. Vuodelta 2024 ennakoidaan syntyvän alijäämää 65,4 milj. euroa. Tämän maksamisajankohdasta päätetään myöhemmin. Alijäämien kattamisen edellytyksenä on, ettei HUS-yhtymän perustoiminnasta muodostu vuonna 2025 alijäämää.

2) Lisäksi yhtymäkokouksen esitetään toteavan, että yhtymäkokouksen 13.6.2024 § 5 kehyspäätöksen sisältynyt peruspääoman koron maksu hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille puuttuu yhtymähallituksen pohjaesityksestä, mikä kasvattaa HUS-yhtymän käyttötalouden määrärahaa tosiasiallisesti noin 11 milj. euroa.

3) Mikäli yhtymäkokouksessa ei synny riittävää kannatusta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen esitykselle, aluehallitus valtuuttaa yhtymäkokousedustajan kannattamaan jäsenmaksusuudeltaan tätä matalampaa esitystä.

4) Yhtymäkokousedustaja voi kannattaa päätöksenteossa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarviolinjausten mukaisten periaatteiden asettamista HUS-yhtymän talousarvion toimeenpanolle ja talouden tasapainottamiselle.

5) Teknisenä ohjeistuksena yhtymäkokousedustajaa ohjeistetaan esittämään yhtymäkokoukselle, että hyvinvointialuekohtaisten vuoden 2025 jäsenmaksuosuuksien määrittelyssä huomioidaan vuoden 2024 jäsenmaksuosuuksien tilinpäätösennusteen mukainen jakautuminen. Lisäksi teknisenä ohjeistuksena esitetään, että myöhemmin toteutettavassa alijäämien kattamisessa HUS-yhtymän ylijäämän jako hyvinvointialueittain vastaa tosiasiallisia hyvinvointialueiden kirjaamia alijäämiä.

Talousarviota koskevan toimiohjeen tausta:

Yhtymäkokouksen 13.6.2024 5 § alkuperäinen kehyspäätös perustuu hyvinvointialueiden vuoden 2025 rahoituskehykseen, ja sen lähtökohtana on ollut, että hyvinvointialueiden rahoituksen kasvu jaetaan hyvinvointialueen oman tuotannon ja HUS-yhtymän välillä hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän kustannusten painosuhteiden mukaisesti. Rahoituksen laskennassa on huomioitu lisäksi ennakoitujen valtiollisesti säädettyjen tehtävämuutosten taloudelliset vaikutukset. Kehysrahoituksen määrittelyssä ei ole huomioitu rahoituksen jälkikäteistarkistusta, sillä kehyksellä on määrä kattaa HUS-yhtymän perustoiminnasta aiheutuvat menot ja jälkikäteistarkistuksella osaltaan vuodelta 2023 syntyneitä alijäämiä.

Koska hyvinvointialueiden rahoituksen kasvu vuodelle 2025 ei riitä kattamaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannustason noususta, palvelutarpeen kasvusta ja vuodelta 2024 siirtyvästä menojen ja rahoituksen taso-ongelmasta johtuvaa menojen kasvupainetta kokonaisuudessaan, on hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän tasapainotettava talouttansa merkittävästi vuonna 2025. Talouden tasapainottamisen lähtökohtana on vuosilta 2023 ja 2024 syntyvien alijäämien kattaminen hyvinvointialuelain 115 §:n edellyttämässä aikataulussa vuoden 2026 loppuun mennessä. HUS-yhtymän tulee kattaa alijäämä vuoden 2025 loppuun mennessä.

Yhtymäkokouksen 13.6.2024 § 5 alkuperäisessä kehyspäätöksessä on päätetty seuraavista talousarvion valmistelua ohjaavista periaatteista:

1) HUS-yhtymän jäsenmaksuosuuksien talousarviokehys vuodelle 2025 on 2 290 295 127 euroa, joka osoitetaan HUS-yhtymän perustoiminnan rahoittamiseen, ja että vuosilta 2022 ja 2023 syntyneiden alijäämien kattamiseksi omistajat sitoutuvat osoittamaan HUS-yhtymälle erillisrahoituksen yhteensä enintään 111 miljoonaa euroa, joka maksetaan vuoden 2025 lopussa.

2) HUS-yhtymän talousarviossa tulee huomioida yhtymän jäsenten yhdessä hyväksymät kolme talousarviotavoitetta mittareineen pöytäkirjaan liitetyn tavoiteasiakirjan mukaisesti.

3) Mikäli vuoden 2023 jälkeen syntyvien alijäämien kattamiselle ei ole toiminnallisia edellytyksiä, arvioidaan vuodelta 2023 syntyneen alijäämän kattaminen uudelleen.

4) Budjettivalmistelun teknisenä ohjeistuksena tehtävämuutosten tosiasiallista jakautumista HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden toiminnan välillä arvioidaan tarvittaessa uudelleen syksyllä budjettivalmistelun yhteydessä, ja että peruspääoman korko sisältyy kehykseen.

Syksyn aikana HUS-yhtymän talousarviovalmistelua on käyty läpi johdon yhteistyökokouksessa ja samalla arvioitu tarve täsmentää HUS-yhtymän kehystä valtiovarainministeriön 23.9.2024 päivittämien rahoituslaskelmien perusteella. Päivitettyissä rahoituslaskelmissa Uudenmaan tasolla rahoituksen jälkikäteistarkistus laski n. 17 milj. euroa ja muu yleiskatteinen rahoitus kasvoi n. 3 milj. euroa, jolloin nettomääräisesti rahoitus laski n. 13 milj. euroa. HUS-yhtymän talousarviokehyksen päivittämiseksi ei todettu tarvetta, sillä rahoitus ei teknisessä kehyslaskennassa olennaisesti muuttunut HUS-yhtymän osalta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen taloudellinen tilanne näyttäytyy haasteellisena ja hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys vuodelle 2025 on sisältänyt arvoltaan n. 30 milj. euron sopeutukset perustason palveluihin ja hallintoon. Kuluvana vuonna talousarvioon on sisällynyt n. 50 milj. euron tasapainotustoimenpiteet. Myös muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne on haastava ja nykyennusteen perusteella Uudenmaan hyvinvointialueet eivät Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta, ja Helsingin kaupunkia lukuun ottamatta tule kattamaan syntyneitä alijäämiä hyvinvointialuelain 115 §:n edellyttämässä aikataulussa vuoden 2026 loppuun mennessä. Hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän talouden tasapainottaminen jatkuu lähivuosina ja Uudenmaan tasolla tulevien vuosien suunnittelussa on huomioitava talouden sopeuttamisen rinnalla tarpeet perustason palvelujen vahvistamiselle sekä erikoissairaanhoidon hoitojonojen purkamiselle.

Yhtymähallitus on kokouksessaan 2.12.2024 § 164 käsitellyt vuoden 2025 talousarvioesityksensä täydentämistä. Yhtymähallitus on päätöksessään esittänyt yhtymäkokoukselle harkittavaksi 43 miljoonan euron määrärahalisäystä vuoden 2025 talousarvioon, jolla vahvistettaisiin hoitopääsyä ja henkilöstön jaksamista.

Esitys on toiminnallisesti perusteltu, mutta vastaava tarve resurssien vahvistamiselle on hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin järjestämisvastuulla olevissa perustason palveluissa, joihin on kohdennettu hyvinvointialueiden omissa talousarvioesityksissä laaja-alaiset leikkaukset. Mikäli HUS-yhtymän kehystä kasvatettaisiin esitetysti 43 milj. euroa, erikoissairaanhoidon menojen kasvu 2023-2025 ylittäisi merkittävästi perustason menojen kasvun, noin 4 prosenttiyksiköllä. On myös huomioitava, että yhtymähallituksen pohjaesitys ei sisällä yhtymäkokouksen kehyspäätöksestä poiketen peruspääoman koron maksua omistajille, mikä näyttäytyy HUS-yhtymän talousarviossa n. 11 milj. euron lisämäärärahana. Tämä tukee osaltaan hoitopääsytön varmistamista.

HUS-yhtymän kehyksen kasvattaminen johtaisi perustason palveluissa vastaavan suuruiseen tasapainotustarpeen kasvuun, joka edelleen heikentäisi perustason palveluja. Tämä olisi ristiriidassa sekä HUS-yhtymälle asetettujen talousarviotavoitteiden että valtakunnallisesti hyvinvointialueuudistukselle asetettujen tavoitteiden kanssa. Tämän

perusteella 43 milj. euron lisäystä ei esitetä tehtäväksi HUS-yhtymän vuoden 2025 talousarvioon, mutta hoitopaikojen turvaamiseksi hyvinvointialue näkee tärkeänä, että resurssit kohdennetaan HUS-yhtymän talousarvion sisällä tavanomaista vahvemmin kriittisiin palveluihin vuoden 2025 aikana.

Esityslistan asian 20 osalta kannattaa pohjaesitystä

Esityslistan asian 21 osalta kannattaa pohjaesitystä

Esityslistan asian 22 osalta kannattaa pohjaesitystä

Esityslistan asian 23 osalta kannattaa pohjaesitystä

Esityslistan asian 24 osalta kannattaa pohjaesitystä

Esityslistan asian 25 osalta kannattaa pohjaesitystä

Esityslistan asian 26 osalta kannattaa pohjaesitystä

Käsittely

Jäsen Piirtola poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi klo 11.14-11.44 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 5).

Käsittelyn aikana jäsen Wickström teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Lassus kannatti:

"Aluehallitus edellyttää alueen edustajaa esittämään HUS:in ensi vuoden talousarvion kehyksen korottamista siten, että sen vaikutus hyvinvointialueen talouteen on +2,0 miljoonaa euroa. Kokouksessa edustaja toteaa, että tällä kehyksen korottamisella Länsi-Uusimaa haluaa neuvotella HUS:in kanssa erikseen myös Raaseporin sairaalan lähipalveluiden säilyttämisestä (ainakin sytostaattihoidot)."

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Koska jäsen Wickströmin tekemää muutosehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat esittelijän päätösehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat jäsen Wickströmin tekemää muutosehdotusta, tuli äänestää "EI".

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän päätösehdotus sai 13 JAA-ääntä ja jäsen Wickströmin muutosehdotus 3 EI-ääntä.

JAA-äänien antoivat puheenjohtaja Laiho, 1. varapuheenjohtaja Värmälä, jäsenet Hiilamo, Hukari, Juvonen Kokko, Laakso, Pajuoja, Pelkonen, Pulkkinen, Vehmanen ja Uusitalo sekä varajäsen Blom.

EI-äänien antoivat jäsenet Lassus ja Wickström sekä varajäsen Backman.

Koska esittelijän päätösehdotus oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Varajäsen Pulkkinen oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 11.22-11.27.

Varajäsen Koskinen oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 11.39-11.43.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Lisäksi aluehallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Selostus

HUS-yhtymän yhtymäkokous pidetään 19.12.2024.

Yhtymäkokoukset on lähetetty HUS-yhtymän jäsenille niiden kirjaamojen osoitteisiin.

Kokouksen esityslista:

- § 18 Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen
- § 19 Esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi 2025-2027
- § 20 Vuoden 2024 talousarvion sitovuustasojen muuttaminen
- § 21 Jäsenten välinen kehyksen tasausmenettely TP 2024
- § 22 Peijaksen sairaalan leikkausosaston laajennus ja peruskorjaushankkeen hankesuunnitelman hyväksyminen sekä Apteekin, keskuskeittiön ja pysäköinnin uudisrakennushankkeen jakaminen kahdeksi hankkeeksi sekä esittäminen yhtymäkokoukselle
- § 23 Yhteistyösopimuksen hyväksyminen Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueelle (YTA)
- § 24 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023 ja yhtymähallituksen siitä antama lausunto
- § 25 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden lisääminen hallintosääntöön
- § 26 Tarkastuslautakunnan jäsenen vaali

Kokouksen esityslista päätösesityksineen sekä suomeksi että ruotsiksi on julkaistu HUS-yhtymän verkkosivuilla osoitteessa <https://hus-julkaisu.tweb.fi/>. Kokouksen pöytäkirja asetetaan nähtäville kokouksen jälkeen yhtymäkokouksen päättämällä tavalla HUS-yhtymän verkkosivuilla samassa osoitteessa.

Toimiohjeen antaminen

Aluehallitukselle ehdotetaan päätettäväksi edustajan nimeäminen yhtymäkokoukseen 19.12.2024 sekä toimiohjeen antaminen yhtymäkokousedustajalle päätösehdotuksen mukaisesti.

Hyvinvointialuelain 63 §:n mukaan yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee kunkin jäsenenä olevan hyvinvointialueen aluehallitus tai kunkin jäsenenä olevan hyvinvointialueen aluevaltuuston päättämä hyvinvointialueen muu toimielin. Em. säännöksen nojalla on aluehallituksen tehtävänä päättää yhtymäkokousedustajan nimeämisestä ja toimiohjeen antamisesta yhtymäkokousedustajalle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Kutsu HUS-yhtymän yhtymäkokoukseen 19.12.2024

Tiedoksi

HUS kirjaamo

Täytäntöönpano

Päätöshistoria